

SLOVENSKI NAROD.

Izbeja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopenj petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Sodne razmere na slov. Štajerskem.

—a. S Štajerskega, 12. oktobra.

V številki 230. z dne 8. oktobra t. l. ponatlenili ste pod onim zaglavjem članek „Slovenskega Gospodarja“, ki se bavi s spodnještajerskimi sodnimi razmerami v obče. Iz tega članka proizvedemo, kako se slovenski in slovensko misleči uradniki izpodrivajo ter nadomestujejo s tujimi, slovenski jezik komaj lomečimi elementi. Kar nam pisatelj pripoveduje, je vse gola, neovrgljiva istina. Ta metoda se praktikuje že od nekdaj; ta metoda je relikvija iz zloglasne Henricher-Waserjeve dobe; ta metoda se tudi ne bode uničila tako dolgo, dokler se graško nadsodišče ne razdeli, oziroma dokler se ne otvori za Kranjsko, južno Štajersko in južno Koroško v Ljubljani posebno nadsodišče.

Spominjamo se živahne agitacije pred kazimi 15 in 20 leti, ki se je po celi Kranjski razvnela radi tega, ker je nadsodišče v Gradcu pod slaboznamim Waserjem razveljavilo celo pravdo radi tega, ker se je obravnavala vrčila v slovenskem jeziku. Hudobnost Waserja je v sovraštvo do slovenskega jezika interpretirala takrat določilo § 13. obč. s. r. tako, da slovenski jezik na Kranjskem ni — landesüblich! Pri tem se je ta argumentacija s silo poprijela fikcije, češ, da ob času, ko se je izdal sodni red, t. j. l. 1780., na Kranjskem še sploh ni nikdo uradoval drugače kakor nemški; ob času izdavanja občnega sodnega reda t. j. l. 1780., toraj slovenščina ni bila „landesüblich“ — ergo tudi sedaj ne sme biti. Nesmisel te argumentacije izpodbijati bilo bi odveč. Pa reči se mora, da bi se ta neumna, bedasta argumentacija na kvar našemu jeziku obrnila meda še do dandanes, da ni zgoraj navedena agitacija vendarle upognila trme animoznega predsednika graškega nadsodišča in njegovih kimovcev, ki so naposled vendar le morali priznati, da slovenski jezik živi, in da je sposoben za uradovanje.

Ko se je to prepričanje razširilo, izdala pa se je v Gradcu druga parola. Reklo se je namreč: dobro, sedaj bomo naše mlade juriste pošiljali v Celje, da se priučijo jeziku in potem bomo s temi nemško rojenimi in nemško vzgojenimi juristi prepravili celi spodnji Štajer. Oborožimo jih s formal-

nimi spričevali, da so se naučili jezika, rojene Spodnje štajerce, o katerih vemo, da so tudi slovenskega mišljenja, pa porivajmo na Kranjsko; na tak način ohranimo vsaj spodnji Štajer blaženi Nemčiji. Številke, katere je gospod dopisnik navedel, so resnične in potrjujejo to metodo. Uradno osobje sodne stroke na spodnjem Štajerskem je skoraj izključno nemškega mišljenja. Kar je Slovencev, bojé se priznati svojo nardost.

Ali to osobje bode smiraj tako ostalo, dokler se ne bode začela pri nas na Štajerskem slična agitacija, kakor svoj čas na Kranjskem. Višje oblasti so nam skrajno neprijazne in treba je, da se vsi faktorji združijo v to svrhu, da izpodrinemo to, nam in našemu življu škodljivo smer.

Dopisnik je le toliko pomanjkljivo rešil zadačo, da ni posebej še v ugled in razgled stavil slučajev, ki dokazujejo, kako škodo trpi pravosodstvo, če se nastavlja dosledno sodniki, ki ne umejo jezika in ki so nasprotnega političnega mišljenja.

Takih slučajev je v izobilji; samo da jih treba zbirati in objavljati ter za temelj posebni agitaciji položiti.

Vzemimo na primer sledeči slučaj, ki je res značilen in ki se je prigodil pri neki sodnji na spodnjem Štajerskem ob bistri Dravi: A. toži B., da prevzema neke železne traverze, koje je prvi zanj naročil. A. je nemški trgovec, B. slovenski kmet, ki ne zna nič nemški, a vkljub temu gre k nemškemu odvetniku, ki seveda more solite et inveterato celo pravdo v nemškem jeziku vodi. Istotako se je seveda tudi tožitelj A. posluževal nemškega jezika. Prva instancija razsodi s pogojno razsodbo, tako da mora B. neko glavno prisego določene vsebine priseči.

Ko pride prisežni narok, zahteva B., da zamore prisego storiti v slovenskem jeziku. Sedaj pride pa bridka težava. Prisežna oblika je nemška in treba jo je torej na slovenski jezik prevesti.

Zastopnik B. a kakor tudi adjunkt, ki je imel narok, pa ne znata toliko slovenski, da bi zamogla zapisnik pristno predstaviti. Vzemeta torej slovar v roke in skrpata nekaj skupaj, kar je bilo deloma popolnoma nerazumljivo, deloma v nasprotju z izvirnim besedilom prisega.

B. stori po tej čisto napačni prestavi prisego, ker je bil navaden kmet, ki si je mislil: če le prisežem, je dobro. Kako bode tudi navaden kmet popravljaj prisegno besedilo, če odvetnik in adjunkt ne umeta toliko jezika, da bi brez pogreškov predstavila prisegno besedilo v slovenski jezik!

Sodišče potem razsodi, da je A. v pravdi propadel, ker je B. storil njemu pridržano prisego.

A. pa vloži potem rekurs proti dotičnemu odloku po slovenskem odvetniku in ta dokáže, da toženec B. ni storil v smislu razsodbe prisega, ker se prevod besedila ne ujema z izvirnikom ter zahteva, da se prisežni zapisnik reši s tem, da je B. propadel, tembolj, ker se je v zapisniku o prisegi drugi dan objavilo brok za prevzete traverz nabajal, kakor v izvirnem nemškem besedilu.

C. kr. nadsodišče v Gradcu je razveljavilo veld tega rekursa celo prisego in prisežni narok kot ničev, ker se prevod ne strinja z izvirnikom prisežnega besedila. Ob enem je naročilo sodišču, da mora skrbeti za to, da se nemški izvirnik resnično in pristno prestavi na slovenski jezik.

Koj tukaj moramo opomniti, da bi c. kr. nadsodišče v Gradcu moralo dosledno naložiti dotičnemu ces. kr. sodnemu adjunktju vse stroške rekursa in prejšnjega naroka, ker je le njegova jezikovna nezmožnost zakrivila rekurs in nasledke rekursa. Ali c. kr. nadsodišče v Gradcu tega ni storilo.

Če bi se objavilo ime dotičnega adjunkta, bi vsakemu na prvi hip jasno postalo, iz katerega vzroka je bilo c. kr. nadsodišče v Gradcu takomilo in prizanesljivo. V drugih slučajih se to ne godi. Z rešitvijo ces. kr. nadsodišča v Gradcu A. ni bil zadovoljen, ker je taisto razsodilo ultra petitum rekursa in ker sploh občni sodni red izključuje dvakratno priseganje jedne in iste prisega.

Vložil je torej revizijski rekurs na najvišje sodišče in ga utemeljeval s tem, da on ni zahteval uničenja prisega, da se sploh storjena prisega uničiti ne da in ne sme, ampak da je on, A., zadobil iz formalnega akta prisega procesualne pravice, kojih ugodne posledice, t. j. njegove zmage mu vis. c. kr. nadsodišče v Gradcu odvzeti ne sme in ne more.

LISTEK.

16

Šah - mat.

(Novela. — Spisal Iv. N. Vrtnik.)

II.

(Dalje.)

„To vam je glumačica prve vrste,“ — je izpregovorila Rusova Márica. — „Njen licemerski obrazek in sladka govorica sta premotila vsakogar.“

— „Dà, dà, tisti nedolžni pogled! Vsak moški jej je šel na „limanice“ — je vzdihovala šibka, menda jetična plavalčka, malih očíj, gosto s pegami posutega obraza.

„Protestujem, protestujem!“ se je razjarila ekspeditorka Tončka. „Vsakdo pa že ne! Nekaj idejalnih možkih je, — hvala Bogu! — vendar le še na svetu; nekaj možkih, katerim je neomadeževano ime, blagost srca in bistrost duha nad lepoto telesa, kateri se ne dačo zapeljati od takih le hinavk, takih kokeč, kot je ta Ana.“ — In v duhu je zrla starikava devica šibkega dijaka, katerega aliko je nosila v svojem srci. Ljubila ni brezupno, tudi on jej je nekoč razodel, da je našel v njej „sorodno dušo, katera ga razume, katero mora ljubiti.“

„Gospod adjunkt, ali res mislite, da biva v lepem telesu vedno tudi lepa duša?“ je vprašala zasmehljivo Gričarjeva Argela poleg sebe stoječega Gorence, zroč na cerkvena vrata, za katerim je izginila ponosna nevesta.

„Ne, ne, milostljiva gospica!“ je zapel adjunkt, — „ta izrek se uresničuje le pri vas, pri oni ne.“

Ljubeznipoln pogled mu je bil plačilo za neslan poklon . . .

Mej temi pa sta že stala Hrastar in Ana pred altarjem. Tudi ljudstvo se je počasi zrinilo v cerkev, da prisostvuje obredu.

„Ker pa mora biti ta zveza po postavi s prosto in resnično voljo sklenjena, torej vas vprašam, krščanski ženin Pavel: „Ako hočete to, tukaj pričujočo nevesto Ano za svojo ženo vzeti po postavi naše sv. matere, katoliške cerkve, recite: „dà!“ — je govoril počasi in slovesno duhovnik.

Hrastarju pa so se zopet napele žile na čelu, kri mu je zalila obraz, s tresočim glasom je odgovoril: „Dà!“

Nekaj ga je dušilo; nerazumen strah se ga je polotil. „Kaj, če se zadnji trenotek premisli! — potem mi ni več živeti,“ je mislil trgovec razburjen,

mej tem, ko je čital duhovnik dalje: „Ravno tako vprašam vas, krščanska nevesta, ako hočete tega, tukaj pričujočega ženina Pavla za svojega pravega moža vzeti po postavi naše sv. matere, katoliške cerkve recite: „dà!“ S krepkim glasom je izgovorila Ana „dà!“, kateri jo je združil za vse življenje s Hrastarjem.

„Vzemita torej prstan, kateri naj vaju vedno spominja, da mej sabo zakonsko zvestobo, katero sta si sedaj obljubila, do smrti ohranita.“

Ana je bila gospa Hrastarica. —

„Sedaj si moja! — je šepnil nehoté zaljubljeni ženin. Pozabil je, da je pred množico zvedavega ljudstva. „Moja si!“ — je ponavljal še jedenkrat.

Nevesta pa ga je strogo pogledala, potem se porogljivo nasmejala. Njen pogled je govoril: „Melči!“ — njen nasmeh pa: „Norec!“ — A Hrastar ni razumel ni prvega ni drugega.

Po cerkvi pa so šepetale stare ženice: „Vesela nevesta, — žalostna soproga! V tej rodbini ne bo sreče! Niti jedne solze ni prelila. In kako glasno, samozavestno je dejala: dà! To je gotovo znamenje, da tu ne bo sreče in je ne bo. — Bog

Najvišje sodišče se na to utemeljevanje ni oziralo, ampak čisto lakonično potrdilo izrek nadsodišča v Gradcu „aus dessen sach- und gesetzesmäßigem Gründen“. Tudi v revizijskem rekursu zahteval je A povračilo stroškov; a tudi najvišje sodišče prvi instancijski oziroma dotičnemu adjunktju ni naložilo kake globe ali vsaj povračila stroškov pravnega leka, da si je bilo eklatantno in nesposobito, da je jedino jezikovno neznanje dotičnega sodnega pristava zakrivilo vse zamotane homatije in spletke.

No, če bi se kakemu slovenskemu sodnemu pristavu primerila vice versa kaka taka ali slična nezgoda, radi bi videli, kako bi disciplinarna oblast oziroma graški disciplinarni senat z njim postopal! A ker se je to pristavu nemške narodne stranke primerilo in ker zadeva hiba samo slovenski jezik, se še disciplinarni senat v Gradcu za vse to ni zmenil. Niti navadnega rahlega ukora c. kr. nadsodišče v Gradcu in dosledno tudi najvišje sodišče na Dunaju dotičnemu sodnemu uradniku podeliti ni račilo.

Sedaj pa naj še kdo dvomi, da ni prijetno službovati na spodnjem Stajerskem brez potrebnega znanja jezika, če je dotičnik le nemškega mišljenja! Pa vrnimo se spet k stvari. Uničena je torej glavna piasega in B. mora vnovič prisesti. Sedaj dobiva stvar drugi sodnik v roke, ki je, bvaša Bogu, dobro znal slovenski.

Sedaj je šlo. Preved se je vršil korektao in B. je zopet prisegel in tudi drugi obrok za prevzetje travverz zanikal.

Sedaj pa vprašamo, kako spoštovanje zamore slovensko ljudstvo do prisega dobiti, če je taka igra s prisegami dovoljena in postavna?

Da bi bil naš kmet bolj izobražen, bil bi se branil prisego prisesti, ki je grammatikalna in logična nesmisel. Odgovoren za vse stroške in za vse zavladaenje je jedino le dotični uradnik, ki se z nemško slovenskim slovarjem v roki ni bil v stani korektnega prevoda na slovenski jezik napraviti.

Pa to je le posamičen slučaj, — se bo ugovarjalo. To ni res. Takih slučajev se pripeti mnogo, in če bo uradništvo zadovoljno, bomo jih še nadalje objavljali.

Vprašamo pa visoke oblasti: Kaj si more in mora pameten in razsoden človek misliti o svetosti prisega, če ta sme prisega meniti tobi nič uničiti in potem nova prisega naložiti? Kaj si more prosto ljudstvo misliti o svetosti prisega, če sodnik niti tolko ne zna jezika, da bi pravilno besedilo prisega formule na zapisnik spravil?

Difficile satyam non scribere! Kakor že zgoraj rečeno, c. kr. nadsodišče v Gradcu dotičnemu gosposdu sodnemu pristavu ni izreklo niti najmanjšega opomina ali svavila, čeravno je zakrivil tako stroškov in toliko nepotrebnega dela.

Pristaviti je še treba, da je naposled A. ovadil svojega nasprotnika B. radi hudodelstva krive prisage, ker je pri drugem prisegovanju naroka bistveno drugače prisegel, kakor pri prvem, ki je bil uničen.

Vprašamo: ali ne bi bilo vse to izostalo, da je znal imenovani gosposd adjunkt pravilno slovenski jezik?

Dotični gosposd je na začudenje pri zadnjih nas varuj vsa hudega! se vzdihovale in se prekrizavale . . .

* * *

Skrivnostna temna noč se je umaknila pomladanskemu jutru. Zlatorumeno solnce je baš zlezlo izra gorá ter razsipalo svoje blagodejne žarke na vse strani, ko se je vzbudila Ema . . . Sklonila se je k nočni omarici ter vzela raz njo sliko, katera je tičala v plišastem okvirju. Na deklčinem obrazu se nista nasmejali le rahlasto rdeči ustni, temveč tudi lepi modri očesci in celo snežno beli, rožnato nadahnjeni lici, ko je zrla na sliko svojega ženina.

„Vender sem pričakala tega dne! Danes, danes! O Bog, kako naj Te zahvalim za to srečo! Sedaj bom vedno pri njem. Skrbna gospodinja ter dobra, zvesta žena mu bom. Ourediti ga moram!“

Tako je govorila Ema ter smuknila urno v ohlapno jutranjo obleko in nataknila si bele, z zlatom vezane cipale. Stopila je pred zrcalo. „Jaz naj postanem danes gospa profesorica? Janko mi pa vedno pravi „dete moje“. Saj vender nisem več otrok!“ . . . Vstavala se je pokonci ter posilila svoj obrazek v pravosno gube. „Sedaj sem pa zares pravca profesorica.“ In zvonko se je nasmejala. Ta najzika! —

(Dalje prih.)

imenovanih avansiral iz IX. činovnega reda v VIII. činovni red. Prestavljen je pa — kam? No, kam drugam, kakor v Maribor. Upamo, da si je mej tem časom utrdil znanje jezika vsaj v toliko, da bo s pomočjo slovarja pravilno govoriti in pisati znal.

Pravična justična uprava bi take uradnike ex off) prestaviti morala na Nemško ali pa v — pokoj. A c. kr. nadsodišče v Gradcu, ki je stavilo terne predlog, je drugega mislilo.

In gosposd grof Gleispach se ravna — po predlogih c. kr. nadsodišča v Gradcu. Ljudje, ki pošteno mislijo o pravosodstvu, morajo obžalovati to postopanje in vzklikniti: Casterum censemus . . .

V Ljubljani, 15. oktobra.

K položaju. „Deutsches Volksblatt“ poroča, da je situacija na desnici zopet nejasna. Stranke na desni se ustavljajo vladi radi nagodbene provizorije. Vlada se bo morala zopet pogajati z večino. Zato pa se baj državnozbornsko zasedanje prekine za dlje časa — govori se, da za štirinajst dni. — „Deutsches Volksblatt“ govori torej o novi krizi, o kateri pa drugi dunajski časopisi še ničesar ne vedo.

Tešinska gimnazija, radi katere so imeli Tešinci prav tako križavo pot kakor južnoštajerski Slovenci radi celjske gimnazije, postane torej po sporočilu dunajskega uradnega lista javna. Minister za uk in bogočastje je podal prvemu, drugemu in tretjemu razredu dosedanje privatne gimnazije s poljskim učnim jezikom pravico javnosti za leto 1897/98 — „Politika“ pa javlja, da je šel slovit okrajci glavar v Moravskem Krumlovu za štiri mesece „na dopust“, nadomeščal ga bo poslej komisar Soudšek, ki uživa mej Čehi občne simpatije. Radi teh dveh novic divja v nemških časopisih že cel vihar. Kakor bi Slovani ne smeli imeti lastnih šol in pravičnih uradnikov!

Jurij Schönerer je pobegnil iz obstrukcijskih bojnih čet prav v trenutku, ko se more začeti vojna. Vitez Jurij, moderni Don Kišot, je izgubil svojega vdanega slugo, Sancha Panso-Irota, in zbal se je, zapustil svojo obstrukcijsko Rozinanto in zbežal. Za celih pet tednov si je vzel idejal nemških študentov, središče germanskih kneip odpušt, in morda se ne povrne nikdar več. Unheil! Obstrukcijske strančice so veled tega jako konsternirane, in od vse, nekdanje peteroglave nacijsionalne četice je ostal samo še junak Wolf, ta slavni urednik lista, katerega so zdeli Dunajčanje priimek „Die deutsch-runde Otsau“. Ali so Wolfova pljuča toliko krepka, da bo vstrajal kričal in tulil tudi namesto Irota in Schönererja? — „Deutsches Volksblatt“, oziroma njegov velečastni urednik Vergani, katerega so postavili pred prag sedaj tudi njegovi, včasih najzvestejši volilci v Wachau, triumfuje sedaj svedo na ves glas, da je zadela nemške nacijsionalce tolika nesreča. Ne pove pa, da je zmagal poštenjaka Verganija baš nacijsionalce. Kar s celim čebrom zajema Vergani umazane pomije ter jih izliva na Schönererjance. Kako sladka je osveta — študi le v pasovkah! Samo pozabiti ni, da sta si Vergani in Iro v poštenosti prav slična, ča, Vergani Irota celo nadkriljuje! Kdor ima maslo na glavi, naj ne boji na solnce!

Macedonija. Albanski odbor je sklenil delovati na to, da se macedonski Srbi in Albanci zjedinijo k skupnemu postopanju. V ta namen bode delovalo zlasti albansko, v Bukareštu izhajajoče glasilo „Skipetarija“, ki je pred kratkim prineslo jako zanimiv članek o zvezi Albancev in Srbov proti širitvi grškega upliva.

V velikonemških političnih krogih vlada velika vznemirjenost. Cesar je imel s kancelarjem, z Bülowom in Miquelom dolgo konferenco, že naslednji dan pa je imel krouski svet v Potsdamu pod predsedstvom cesarjevim iznova sejo, pri kateri so bili tudi državni tajniki in drž. uradov predstojniki. Hohenloke hoče na vsak način odstopiti, vladne predloge glede vojaškega kazenskega pravdnega reda in glede povečanja velikonemške morarice so v nevarnosti, socialisti postajajo vedno smešnejši in Bavarci delajo v zvezanem svetu sitnosti. V Nemčiji imajo torej mnogo kriz nakrat.

Primorske razmere.

(Govor poslanca Vekoslava Špinčiča pri vseslovenskem in istersko-hrvatskem shodu v Ljubljani dne 14. sept. 1897.)

Tako se je zgodilo, da je pred malo dnevi ljudje na Božji poti jeden laški duhovnik prosil, naj ne molijo in ne prepevajo slovenski, ker so na

ptuji zemlji — v Istri —, a drugi jim je v cerkvi celo prepovedal moliti in prepevati slovenski. (Velika razburjenost) Ne govorim rad o tem, ali primoran sem, ker se to dogaja po nekem sistemu, po sistemu, v kojem imajo glavno besedo židovski liberalci, po sistemu, veled kojega bi ti hoteli gospodovati tudi v katoliških cerkvah.

Da se nekako dokaže opravičenost, da se sploh tako postopa proti nam, v to rabijo se razna sredstva, mej drugimi nastopni dve sredstvi. Jedno je brojenje ljudstva po jeziku, a drugo se volitve v občinska zastopstva, v deželni in v državni zbor. Broji se ljudstvo tako, da dotični uradniki kar po cela samoslovenska ali vsaj po večini slovenska sela zabeležijo za italijanska. Potem pa se kaže na ljudsko štetje, ako se pritožujemo, da ne dobimo slovenskih napisov, slovenskih šol, slovenskih svečnikov, slovenskih uradnikov.

To je jedno izmed umetnih sredstev, katerih se poslužuje oblastvo v prezirjanje pravic slovenskega in hrvatskega naroda.

Drugo sredstvo so volitve, bodisi občinske, bodisi deželnozbornske in državnozbornske. Samo veled nerednega in nezakonitega postopanja je padel slovenski kandidat za peto kurijo v Istri, in je padel Nabergoj v Trstu. (Klici: „Živio Nabergoj!“) Ondi pa, kjer vkljub vsem naporom vendat zmaga slovenski kandidat, pa uporabljajo na jedenkrat proti njemu zopet neko drugo sredstvo.

Tako je bil brez vsaega vzroka Nabergoj izbacen iz tržaškega občinskega sveta; in kar se je zgodilo Nabergoja v Trstu, to se je slovenskim zastopnikom že večkrat zgodilo v deželnem zboru v Istri, kjer so izbacili že tudi jednoglasno izvoljene poslane; kjer so izbacili mej drugimi tudi mojega tovariša, izvoljenega z istim volilnim činom, isti dan, isto uro, z istimi glasovi, in neimajočega nikakega osebnega pomanjkljaja, dočim so moje volitve odobrili.

Napram vsemu temu visoka vlada ni črnila besedice. Ako bi Vi v Ljubljani poskusili tako postopati proti Nemcem, potem bi videli, kako hitro bi to opazila vlada in zavijetla nad Vami batino! (Viharno odobravanje in ploskanje.)

Gospoda moja, spominjam se še neke stvari, ki je posebao aktualna. Prej sem govoril o vzgoji našega naroda v šolah. Sedaj, ko so isterska oblastva prisiljena, misliti na otvoritev hrvatskih in slovenskih šol, sedaj se je uvelel zakon o šolskih taksah. Vi veste, kako siromašen narod smo isterski Slovenci in Hrvati, in sedaj naj še stariši plačujejo po 6 krom za vsakega otroka! Vpeljal pa se je ta zakon po mojem prepričanju za strašilo, da bi našo ljudstvo ne vztrajalo v zahtevi po šolah. (Klici: „Žalostno!“)

Ni čuda, gospoda moja, ako mi veled takega postopanja vseh mogočih oblastij, vseh mogočih faktorjev propadano. Ni čuda, ako Slovenci in Hrvati v Trstu in v Istri ne napredujejo, in ako vedno bolj nadvladujejo Italijani. Ni čuda, da se Italijani v Trstu tekoma 50 let skoro počitvorili, Slovenci pa padli na četrtinko števila Italijanov. Čudao je, da še živimo. Vendar, ako tako dalje pojde, kakor do sedaj, ako se postopanje korenito in brez odlašanja ne spremeni, še živeti bomo prenehali in pridemo v stanje, da bomo morali klicati: „Caesar, morituri te salutant!“

Rodna naša zemlja je pripravljena za priklopljenje materi Italiji. (Barno pritrdjevanje.)

Gospoda moja, zamera je, ako se o tem govorim, in jaz nečem govoriti. Omenim le, da smo prišli na Primorskem tako daleč, da Italijanom sedaj ni treba več metati petard in bomb, kakor pred nekolikimi leti, saj delajo za nje in njihove namene tisti, proti katerim so poprej metali bombe in petarde. (Barne odobravanje.) V tem obstoji jedina razlika mej prejšnjimi in sedanjimi časi.

Ko zahtevamo svoje pravice, in nič več kot pravice, jednake drugim narodom, potem se v najskrajšem slučaju sklicuje, kakor čitate večkrat, na neke „nagodbe“ in neke „višje ozire“. Jaz ne verujem niti v nagodbe, niti v višje ozire, po katerih bi morali Italijani dobiti vse, mi Hrvati in Slovenci pa nič ali skoro nič. Jaz ne verujem v nagodbe, ni višje ozire, po katerih bi se morali zakoni z nogami teptati in bi bil na smrt obsojen narod, ki je bil in je vsikdar pripravljen žrtvovati svoj život za vero, dom in cesarja. (Barno odobravanje.)

Jaz ne verujem v nagodbe ni višje ozire, po katerih bi bil naš narod obsojen na smrt, ker države ne samo, da ne smejo obsojati na smrt celih narodov, ampak so dolžne — za krv in denar, ki od njih dobivajo — ščititi jih, braniti jih, unaprejevati in krepčati jih. Jaz ne verujem, gospoda moja, v take nagodbe in take višje ozire, ker to bi bila nemoralna nad nemoralno; in jaz na verujem v take višje ozire tudi zato ne, ker se čuja dostikrat o jako nizkih ozirih, s katerimi se vodi politika v Trstu in Primorju sploh. (Hrapno pritrdjevanje.)

Gospoda moja, kaj nam je storiti? Jaz sem uverjen, da to stanje prestane popolnoma šele tedaj, kadar bomo mi Slovenci in Hrvati zjedinjeni v jedni skupini, svobodni, neodvisni pod našo zakonito stoletno kreno.

V hrvatskem zboru v Zagrebu sprožila je opozicija misel, naj bi se prosilo Njega Veličanstvo, da zjedini vse naše pokrajine na spas naroda,

učvrščenje monarhije in sijaj dinastije. (Živahno odobravanje.)

Jaz mislim, gospoda moja, da bi bila to še najboljša resolucija. (Borni glasovi: napravimo jo!) Koj ne dosežemo našega zjedinenja. Delati pa zanj, za našo boljšo bodočnost, zamoremo vselej. Bodimo složni in jedini v potrebnih stvareh: in necessariis unitas; spoštujemo mej seboj vsako prepričanje, samo da je dobro za naš narod: in dubis libertas; v vsem in vsakem pa naj nas vodi prava krščanska ljubezen: in omnibus caritas! (Frenetično odobravanje in pleskanje; govorniku se čestita.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. oktobra.

— („Slovenčeva“ petindvajsetletnica.) „Slovenec“ je praznoval včeraj svojo petindvajsetletnico. V proslavo tega dne je izšel v „slavnostni“ obliki in priobčil več temu jubileju primernih člankov, katere so spisali najodličnejši njegovi sodružniki, kakor A. Kalan, dr. Ušeničnik, Jos. Benkovič, Tihomil in pa dr. Krek, ki je sicer mlad, toda nadarjen in učen kakor malokdo, zlasti pa bolj nego vsi sodružniki „Slov. Naroda“. S čutili kolegijalne radosti čitali smo te članke, kateri se največ bavijo s našim listom in niti trenotek nas ni obšla misel, da bi nanje reagovali, da si so časih precej izživajo. Kdo bi tudi hotel motiti domačo slavnost s polemiko, zlasti pa tako redko slavnost, kakor jo je praznoval „Slovenec“! Jubileji na sebi so častiljivi, in mi bi „Slovencu“ gotovo čestitali na njegovem jubileju, da se ni z njim prena glil. Praznoval je svojo petindvajsetletnico prezgodaj, za celo leto prezgodaj, kajti včerajšnji dan ni dovršil petindvajsetega leta svojega obstanka, ampak šele štiriindvajseto leto. Začet je izhajati dne 14. oktobra 1873. l. in od tistega dne do včerajšnjega je preteklo šele 24 let. „Slovenec“ je včeraj šele vstopil v 25. leto svoje starosti, svojo petindvajsetletnico pa more slaviti šele prihodnje leto, zaskaj doslej še ni nihče slavil petindvajsetletnice ali petdesetletnice anticipando, kadar je bil star 24 ali 49 let; jubileji se praznujejo vedno le ob dovršitvi 25. ali 50. ali 100. leta. Tudi „Slov. Narod“, ki je začel izhajati meseca aprila 1868. leta, je praznoval svojo petindvajsetletnico, a praznoval jo je 1. aprila 1893. leta, torej ob dovršitvi 25 let. Očitno je, da se je „Slovenec“ s svojim jubilejem kolosalno blamiral. Ta blamaža je toliko hujša, ker zadene krivda vso gospodo, zbrano okrog njega. Ne dvomimo sicer, da so gospodje nadarjeni in učen kakor malokdo, zlasti pa bolj, nego vsi sodružniki „Slov. Naroda“, a na prste šteti kakor vsak abecedar pa venier ne zna nobeden, niti gosp. Kalan, niti g. Ušeničnik, niti sam gosp. dr. Krek, da si sedi v proračunskem odseku, čegar člani morajo znati vsaj šteti! Kot dobri kolegi kondoliramo „Slovencu“ prav iskreno na tej blamaži. Tolaži naj ga zavest, da se ni prvič blamiral in — „zvezda up mu bide“, — da tudi ne sadnjič. Na njegove slavnostne članke pa mu bomo odgovarjali, kadar bo imel pravico praznovati svojo petindvajsetletnico torej — čez leto daj!

— (Imenovanje.) Dež. računski oficijal gosp. Fran Triller je imenovan kontrolorjem dež. dobrodelnih zavodov.

— (Repertoir slovenskega gledališča.) Opozarjamo na današnjo predstavo Verdijeve opere „Rigoletto“.

— (Marko ali Marks.) Ker uradništvo „Slovenčev“ še ne verjame, da niti katoliških svetnikov ne pozna, da je nemški „St. Marks“ ali „St. Marksen“ naš „sv. Marko“, naj se potruzi n. pr. na Ptuj, v ptujsko dekanijo. Pod Ptujem, ob Dravi leži čisto slovenska fara Sv. Marka, kateri nemški lavant. schematizem imenuje St. Marks. Urednik „Slovenčev“ naj tudi še kakoga ptujskega Nemca vpraša, kako se pravi fari Sv. Marka po nemško in Nemec mu poreče: Sankt Marks! — Quod erat demonstrandum!

— („Zadruga za zgradbo dirkališča“) ima jutri, 16. t. m. ob 8. uri zvečer svoj prvi izvanredni občni zbor v spodnji kavarni „Narodnega doma“ na kar opozarjamo še jedenkrat vse člane. V svrhu legitimacije naj izvoli vsak član prinesiti svoje delnice seboj.

— (Zdravstveno stanje v Ljubljani.) Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 3. do 9. oktobra kaže, da je bilo novorojencev 19 (= 28 21 %), mrtvorojencev 1, umrlih 19 (= 28 21 %), mej njimi so umrli za jetiko 3, vesled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 15. Mej njimi so bili tujci 4 (= 21 05 %), iz zavodov 7 (= 36 8 %). Za infekcijskimi boleznimi so obo-

lele, in sicer: za tifazom 2, za dušljivim kašljem 2, za vratico 3 osebe.

— (Najden denar.) Predvčeršnjim je našel nekdo v Salendrovih ulicah nekaj denarja. Kdor ga je izgubil, naj se oglasi v pisarni kmetijske družbe v Salendrovih ulicah.

— (V Moravčah) naselil se je kot praktični živinozdravnik gosp. Fran Ravnikar, umirovljeni kr. hrvatski okr. živinozdravnik.

— (Klub slovenskih biciklistov Kamnika in okolice) priredi 24. t. m. dirko združeno z veselico v Kamniku, in sicer prvo samo za svoje člane. Dirkači bodo vozili z navadnimi cestnimi kolesi. Dirke se morejo udeležiti samo oni klubovi člani, ki so pojavili svoj pristop do 10. oktobra. Vlega je določena na 4 kroge.

— (Razširjenje šol) Daž šolaki svst je ukrenil razširiti dverazredni ljudi šoli na Raki in v Bohinjski Bistrici v tetrzredni in na vsaki sistemizovati še po jedeo učiteljsko mesto.

— (Iz Zaplaza na Dolenjskem) se nam piše: Udeležniki izleta, kateri je k nam napravilo „Slovensko planinsko društvo“, pozdravili smo z veseljem in le želeli je, da bi prihodnjič prišli k nam v obilnejšem številu. Ob jasnem vremenu imamo tukaj jako lep razgled po širni dolenjski strani, naš vrhunec Zaplaza Waldturu (609 m) nam pa kaže kamniške Grinovec, Ostrico in notranjske vrhunce, n. pr. Javorik.

— (Izpod Velke gore pri Ribnici) se nam piše: Pred nekaj leti sprožila se je misel, da se napravi nad Ribnico odtok, kateri naj bi ob velikih povodnjih odvajal vodo potoka Bstrice v bližnje požiralnike v Žlebiču, v takimenovano Tentero. Prizadete občine so po svojih županih stvar dogale, proseč deželne poslance, da v zbornici za vodo raztolmačijo in zadobe potrebne podpore od vlade in od dežele. S tisto unemo, kakor so se interesovane občine pogajale, s tako radovoljo dovolile so zaprosene oblasti visoke svote, a pomočjo katerih se je kanal začel graditi l. 1896 junija meseca. Vse delo je mojstersko vodil velezaslužni komisar gosp. V. Putick. Da je kanal bila živa potreba, da res služi poplavlenu svojemu namenu je dokaz 4. in 5. dan oktobra t. l. Silna močnica vode, katera je privrela hipoma iz Sodraške doline, odšla je čez sedaj znižani jez pri Žagi sproti tako, da so bili nekdanji poplavljeni logovi in njive proti Ribnici, na suhem. Želeli bi bilo, da se „ustje“ pri jez u nekoliko še razširi in s tem po vsepi hitreji odtok vode. Gosp. komisar gotovo uvidi potrebo tega dela in izposluje za pristojem, da nastale potrebe in morebitne premarsedbe vlada še nadslja teko blagohotno podpira.

— (Registrovana Vipavska vinarska za druga) nam piše: „Šklicevje se na § 19 tiskovnega zakona prosimo, da blagovolite sursjeti v prihodnjem listu naslednji popravek k notici v št. 233 z nadpisom: „Kaj bo z letošnjim vinskim prideikom“. 1. Ni res, da ima vinarska zadruga vipavska v svojem bramu za kupčijo dokaj umetnega vina. R-s, pa je, da omenjena zadruga niti kupčija umetnega vina v zvojih škličskih nima. 2. Ni res, da je vinarska zadruga v škličskih rotah, res pa je, da niti jelnega duhovnika nima v svojem odboru in da se pri sprejetju članov nič ne ozira na politično mišljenje. Vinava 14. oktobra 1897. — A. Učič, načelnik. — Slaveni vinarski zadrugi se ne moremo prečuditi. Da je zadruga poplavloma v škličskih rotah, je obče znano, da pa ima tudi umetnega vina in še jako mnogo, to lahko dokazemo vsak hip in pred vsakim sodiščem. Verjamemo, da ni zadrugi vseh, da je stvar prišla v javnost, toda tu gre za dobro ime vipavskega vina, za korist vipavskih vinogradnikov in tu bi bila vsaka obzirnost neumestna. Postopanje vinarske zadruge bo moglo vinogradniku neizmerno škodovati, a prav da kmetovalca obvarujemo škode, smo se oglašali. Sicer pa to ni naša zadnja beseda o tej zadevi.

— (Premeščenje istrskega dež. zbora.) Z ozirom na odredeno premeščenje dež. zbora istrskega iz Poreča v Pulj pravi „Naša Sloga“, da je poddržavljenje mestne policije puljske prvi pogoj, da se preprečijo nemiri na bodoči deželnozborni galeriji, in da bodo naši poslanci zavarovani proti eventualnim napadom puljske nadobudne mladine, je nujno poddržavljenje mestne policije puljske. Zajedno z naznanilom, da je vlada odredila premeščenje dež. zbora istrskega, poročalo se je tudi, da so se štirje laški dež. poslanci radi rešene odredbe odpovedali mandatom. Brez dvoma so to vest raznesli Italijani sami, misleč morda, da s tem prestrašijo vlado. Mandat je pa odložil samo eden poslanec, mark (ka-l?) Polesini, protežé namestnika Rinaldinija in goriškega glavarja Franca Coroninija, ostali trije poslanci pa so si stvar premislili in niso odložili mandator.

* (Prodaja Körnerjevega rokopisa „Zrinski.“) Za Körnerjevega „Zrinskega“ je bilo v Draždanih veliko kupcev; 500 mark bi bil marsikdo dal zanj, a oglašili so se drugi, ki so bili pripravljeni kupiti ga za 2400 mark. Nabiralec rokopisov Aleksander Pozony pa je ponudil še pet mark več

in rokopis je bil njegov. Draždanci so zelo žalovali, ker jim je vzel Madjar rokopis, češ: Zrinskega rokopis sodi le v Draždane. Madjar Pozonyi pa jim je odgovoril: „Zrinski je bil vendar Madjar, kar je nedavno celo nemški cesar povdarjal, zato bi bil dal za rokopis tudi še dvakrat toliko!“ Kolika laž! Zrinski in Frankopan sta slavna sina najslavnejših hrvatskih rodbin, in neumao je sklicevati se na nevednost kronanih glav.

* (Ker je razžalil belgijskega kralja) je bil v Hamburgu urednik ondotnega socialističnega časopisa obsojen na 8 mesecev v ječo; uradnik je moral nastopiti karen takoj. To je prvi slučaj na Nemškem, da je bil kdo obsojen po § 103 radi žaljitve tujega vladarja. Bržčas se ta paragraf že v kratkem odpravi!

* (Nekaj novega za naše dame) ki hočejo biti zares moderne, so — izprehodae palice. Po velikih mestih se širi ta moda vedno bolj. V belorokavičnih ročicah drže dame drobno, črnolakovano paličico s finim, navadno srebrnim ročajem. Zlasti se rabi paličica takrat, ako niti ne dežuje niti ne sije solnce. Trudnim samskim damam služi paličica v izvrstno oporo; omoženim tega sveda ni treba, ker se opro ob soprogovo roko. Vendar pa služi baš omoženim damam paličica posebno imenitno v podkrepilo „gardinskih“ in tudi drugačnih pridig!

* (Stoletna žena na biciklu) Mrs. Deborah Deth, 101 leto stara žena v New Yorku, se je začela na biciklu voziti. Starica pravi, da je na svetu že toliko doživela, da zato nikakor ni more od tod, predno ni poskusila i tega.

* (Pasja obutev) V Severni Ameriki se pai na lovu večkrat — prebade, ker je ondotni svet na mnogih krajih močviren. Psi dobé nahod, glava jih boli, v noge jim zaide — protu in po njih je. Lovci izgubé tako najizvrstnejše gonjače in sledilce. Sedaj pa so lovci nekaj pametnega pogruntali. Kdo ugane kaj? — Pasjo obutev! Lovski psi gredó na lov vedno v visokih pasjih, nepremoljivih škornjih, in odslej ne dobi nobeden pes — nahoda. Fia de šele! Bržčas je ustrelil to „raco“ kak poreden lovec, katero pa marsikdo tudi verjame!

Brzojavke.

Dunaj 15. oktobra. V parlamentu se govori o krizi. Zatrjuje se, da je Badeni podal ostavko in da se danes zvečer odpelje v Budimpešto, kar pa se z merodajne strani dementuje. Istina je, da je Badeni s pasivnim postopanjem desnice napram obstrukcionistom nezadovoljen. Načelniki desničarskih klubov so imeli danes posvetovanje z dr. Kathreinom, kako pospešiti delovanje zbornice.

Dunaj 15. oktobra. Tudi v današnji seji poslanske zbornice je opozicija predlagala kar zapored glasovanja po imenih. Do polu 3. ure je zbornica petkrat glasovala po imenih, štirikrat o predlogih, naj se v stenografičnem zapisniku natisnejo neke peticije, petič pa o predlogu, naj bodo posvetovanja legitimacijskega odseka javna.

Dunaj 15. oktobra. Zbornica je odklonila predlog, naj bodo posvetovanja legitimacijskega odseka javna, kar je opozicijo silno razkačilo, saj se boji, da bode zbornica razveljavila izvolitev nekaterih njenih pristašev. Nemci so pri tej priliki češke poslance surovo psovali, a predsednik Kathrein je proti temu energično nastopil in naredil konec škandaloznim prizorom.

Dunaj 15. oktobra. Po končanih glasovanjih je zbornica začela nadaljevati razpravo o predlogu, naj se obtoži ministerski predsednik. Prvi je govoril dr. Russ. Seja bo najbrž trajala do pozne noči.

Dunaj 15. oktobra. Bivši posl. Iro je priredil včeraj v Hebu volilski shod. Volilci so mu votirali zaupnico

Dunaj 15. oktobra. Roparski morilec Doležal je bil danes zjutraj obešen. Pred usmrčenjem je priznal storjena zlodejstva. Umrli je pogumno.

Pariz 15. oktobra. Uradni list javlja, da je poslanik v Madridu, mark Robert de Reverceaux, imenovan veleposlanikom na Dunaju namestu Lozéja.

Narodno-gospodarske stvari.

— Državne železnice. Od dneva, ko se začne obrat na lokalni progi Neuhaus Nova Bistrica ozir. Polička-Skuč, stopi v veljavo II. dodatek tarifnim določbam glede pravažanja ljudij in prtljage z dne 1. januarja 1897., kateri velja za vse lokalne proge izvzemši galiske in bukoviške in za katere ne velja lokalni tarif z dne 1. avgusta 1896. Tarif obseza cenik in kilometerski zaznamek lokal-

nih prog Neutau: Nova Bistrica in Cvetava-Polička-Skuc ter premembe in popolitve glavnega tarifa. Dehiva si pri ravnateljstvih državnih železnic tudi posredovanjem postajnih uradov po 10 vinarjev.

Protokolirane firme v novih civilno-pravnih zakonih.

Prihodnje dni se začne izobešalne pole (zvezki za poskušnje) vsako leto v moji zalogi z ozirom na gori na ve dene zakone izhajajočega

„Oesterreichisches Firmen-Register“

(avtentičen zaznamek v Avstriji protokoliranih firm)
razpošiljati gratis protokoliranim firmam na Kranjskem, Koroškem, Gorenjem Avstrijskem, Solnograškem in Štajerskem. Sprejemniki se prosijo, da blagovolijo njih zadevajoče dotične podatke v poskusnem zvezku poiskati in kako eventualno tiskovno pomoč meni takoj naznaniti, da se delo da potem v definitivno natiskanje.

Naročilna cena za prvo 1/2 letno dobo: Julij 1897 do decembra 1898 (1 glavni zvezek s popolnim seznamom vseh avstr. protok. firm in 13 supl.) poštne prosto 6 gld.

Naročilna cena v istem načinu in v isti vrsti, kakor „Oester. Firmen-Register“ v moji zalogi izhajajočega

„Schematismus d. Actien-Gesellschaften u. Erwerbs-u. Wirtschaftsgenossenschaften in Oesterreich“.

(1 glavni zvezek s popolnim seznamom in 13 supl.) poštne prosto 6 gld. — obe deli skupaj 10 gld. (1575—2)

Založna tiskarna Morica Frischa, Dunaj I., Bauernmarkt 3.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. oktobra: Rozalija Pavšek, lončarjeva hči, 2 meseca, Žitni trg št. 2, božjast.

V deželni bolnici:

Dne 9. oktobra: Janez Blane delavec, 57 let, vsled raka.

Dne 10. oktobra: Janez Golob, delavec, 28 let, jetika.

Dne 11. oktobra: Martin Premk, gost č, 78 let, ostarelost.

— Franca Ropret, tov. delavka 38 let, jetika.

Dne 12. oktobra: Marija Porenta, delavka, 82 let, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Oktobr	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm. v 24 urah
14.	9. zvečer	738.6	11.6	sl. jzah.	pol obl.	
15.	7. zjutraj	739.0	8.3	sr. vzjvzh.	megla	0.7
	2. popol.	739.1	14.6	brezvetr.	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 11.8°, za 1.0° nad normalom.

Dunajska borza

dne 15. oktobra 1897.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 „ 15 „
Avstrijska zlata renta	123 „ 25 „
Avstrijska krona renta 4%	102 „ — „
Ogerska zlata renta 4%	121 „ 70 „
Ogerska krona renta 4%	99 „ 65 „
Avstro-ogerske bančne delnice	956 „ — „
Kreditne delnice	351 „ 50 „
London vista	119 „ 70 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 „ 80 „
20 mark	11 „ 75 „
20 frankov	9 „ 52 1/2 „
Italijanski bankovci	45 „ 15 „
C. kr. cekini	5 „ 66 „

Dne 14. oktobra 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	159 gld. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	190 „ — „
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128 „ 40 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlsti zast. listi	98 „ 60 „
Kreditne srečke po 100 gld.	198 „ 25 „
Ljubljanske srečke	22 „ 50 „
Rudolfove srečke po 10 gld.	25 „ — „
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	162 „ — „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	426 „ — „
Papirnat rubelj	1 „ 27 1/2 „

Zahvala.

Vsem udeležencem pogreba našega ljubljenege brata, oziroma svaka, bratranca in strijca, gosp.

Janeza Nep. Kremžar-ja

posebno še njegovim gospodom kolegom in darovateljem lepih vencev, izrekajo tem potom najtoplejšo hvalo

(1580)

žalujoči ostali.

Stanovanje

s 5 sobami in pritliklinami, z razgledom na obrežje Ljubljani, odda se s 1. novembrom t. l. v najem. — Več se izve Sv. Petra nasip šte. 47. (1562—2)

Strugalnica

dobro ohranjena, na kateri se lahko stružijo 12“ široke deske, dalje

dva stroja-žerca

(Fressmaschinen) (1577—1)

se prodajo proti primerni ceni.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Narod.“

Doering-ovo milo

S SOVO.

Od l. 1897

zopet po dodaji dragocenih tvarin zboljšano, tako da se vsem damam in materam ne more dosti nujno priporočiti, naj poskusijo.

Varčno v porabi.
Izborbo v kvaliteti.
Povsod se dobi po 30 kr.

(1293—3)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1897.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc, Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga iz Novega mesta in iz Kočevja. Ob 5. uri 52 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in iz Kočevja. Ob 8. uri 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvečer mešani vlak. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer, ob 10. uri 25 m. zvečer. Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih v mesecu oktobru. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 20 m. zvečer, ob 9. uri 55 m. zvečer. Poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih v oktobru.

Kot (1563—2)

trgovski učenec

vzprejme se v trgovino s špecerijskim in železnim blagom čvrst in krepak deček, kateri ima veselje do kupčije in je dovršil vsaj jednega ali dva razreda realke ali gimnazije. Dopisi na Adolfa Gustina v Rudolfovem.

Prodajalka

zmocna v trgovini z jestvinami, barvami, milom itd., slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmocna, se takoj vzprejme. — Ponudbe do 20. t. m. pod naslovom: Ivan Gosar v Celji (Cilli), Štajersko. (1578—1)

SANTAL od MIDY. Zatre Copala, kuberbe, vzbrizganja. Ozdravi iztok v 48 urah. — Posebno učinkujoč pri mehurskih boleznih in povzroči ščiščenje najbolj kalne vode. Kot jamstvo ima vsak tobolček ime MIDY. Zaloga, 8. rue Vivienne, Paris in v glavnih lekarnah Avstro-Ogrske.

Ozkotirne in normalnotirne železnice

Berlin S W. — Praga — Budimpešta — Dortmund.
Za prodajo in na posodo

jekleni relsi, gotovi tiri, koritasti in skrinjasti nagibni lovri sploh (714—7)

vsakovrstni vozovi.

Lokomotive, kolesa, kolesni stavki, ogibališča, vrtilne plošče, vozovi, visoke železnice, žične železnice, zavorne gorske železnice; dalje: grabilne trebilnice, vedraste trebilnice, centrifugalni črpalni stroji, lokomobili in centrifugalne sesalnice, parni zabijalniki kolov.

Posebni katalogi za vse industrije in obrti brezplačno in poštne prosto.

Genijevo čarobno-prikazensko in specijalitetno gledišče

v restavracijskem vrtu M. Favai-a pri državni železnici v Šiški.

Amfiteatralna zgradba, obsegajoča 1000 oseb.

Danes, v petek, dne 15. oktobra 1897:

Velika

izredna predstava

z novim vzporedom.

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Na svršetku:

Izvirno

prikazni duhov.

Najuljudneje vabi

(1552—4) L. Geni, ravnatelj.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1

št. 1, v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefsplatz

št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 31. decembra 1896 kron 157,805.340—

Letni dohodki na premijah in obrestih dne 31. decembra 1896 28,670.916—

Izplačila zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 339,497.900—

Mej letom 1896 je društvo izpostavilo 8654 polic z glavnico 80,577.950—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge, daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani, vila nasproti „Narodnemu domu“

pri Gvidonu Zeschko-tu. (3196—12)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.